

Premi Antonio Asensio de Periodisme 2007

EL DISCURS D'AGRAÏMENT D'ANTONIO FRANCO (16.10.07)

El triomf de la complicitat

Encara que la versió oficial digui que aquest any el Premi Antonio Asensio s'entrega per primera vegada a títol individual, no s'ho han de creure al peu de la lletra. Després d'haver distingit el diari La Repubblica per plantar-li cara a Berlusconi quan pretenia controlar totes les regnes mediàtiques d'Itàlia, l'impressionant treball informatiu regular de la BBC, els periodistes del Times Picayune, que van fer una cobertura independent i impecable de les claus de la Inundació que va patir Nova Orleans, i una institució tan valuosa i compromesa com és Periodistes sense Fronteres, en aquesta ocasió, de fet, no s'enganyin vostès, torna a premiar un element col·lectiu.

Els possibles valors de la meua trajectòria no han estat mai individuals.

Per un costat, perquè amb el cor físicament a l'esquerra, em considero fill d'un pensament i una sensibilitat de compromís amb la justícia, i una llibertat que està compartida per molts, i que, com ja s'ha dit repetidament, ve de lluny, pateix contínuament baixes, però vol arribar encara més lluny.

Però sobretot sóc resultat de moltes complicitats.

Informar amb decència

La del meu pare i la meua mare, per descomptat, dues persones fantàstiques a les quals dec els meus principis. La complicitat dels meus germans i amics, que des de nen i des de jove em van ensenyar a seleccionar els llibres, les pel·lícules i els diaris, i em van iniciar en el raonar, el debatre i el tolerar de veritat, millor que els professors de l'escola. També sóc resultat de la complicitat de la meua dona i els meus fills, que m'han sostingut viu a través del difícil art d'estimar en totes les circumstàncies. I sempre, en la professió, amb la complicitat d'uns quants centenars de companys periodistes, en una contínua interacció per intentar exercir de la millor manera possible l'ofici d'informar amb eficàcia i amb decència.

Els donaré un exemple il·lustratiu que això que els dic, que sóc fill de complicitats, s'ho han de prendre vostès més al peu de la lletra del que es pensen.

Em vaig formar en els anys seixanta, durant el franquisme, en plena vigència de la censura, en una escola de periodisme on es va viure el miracle que un grup de bons periodistas barcelonins de tots els colors i una institució de catòlics progressistes i catalanistes van tenir la lucidesa d'entendre que aquest país necessitaria, en el futur, quan arribés la llibertat, una nova generació de periodistes capacitats per treballar a partir d'ella.

Allà ja hi havia, dit sigui de passada, entre altres, com a profe, un bastant jove Josep Pernau, que és un dels dos noms propis que citaré aquesta nit, per ser una referència humana, ètica i professional per a tota la meva generació de periodistes.

Va ser també la complicitat, per sobre de les altres coses, encara que després va arribar l'amistat personal, el que em va acostar, durant la transició, a Antonio Asensio, un editor tossut en el seu desig de trencar amb el periodismo de silencis, reverències i hipocresies que s'havia assentat des de la guerracivil.

Asensio era una locomotora que empenyia els periodistes perquè treballessin amb creativitat i llibertat. Mai hi haurà un director de diaris que hagi rebut més lleialtat i respecte pel seu treball per part de l'editor, que la meva persona.

Històrica edició en català

Amb ell, i amb molts i molt bons periodistes, entre els quals hi havia majoritàriament gent correcta, va tirar endavant EL PERIÓDICO. Treballant molt, això sí. En el nostre equip, amb Asensio, predominaven els que preferien passar deu, dotze o tretze hores diàries fent periodisme que posar-se a treballar. Va tirar endavant EL PERIÓDICO, deia, i va tirar endavant, així mateix, la seva edició catalana, que l'ha convertit en la capçalera de difusió regular més important en llengua catalana de tota la història d'aquest país.

Fixin-se vostès si Antonio Asensio tenia bon nas respecte al Periodisme i al país on vivia, que fins i tot la va encertar en una cosa que li va sortir malament.

Asensio estava preocupat per l'absència d'una bona intercomunicació periodística entre Barcelona i Madrid, de la falta d'altaveus per portar les nostres veus fins allà, i per la distorsió interessada amb què solen viatjar

la majoria dels missatges entre un costat i l'altre.

Això, que ara a vostès els deu sonar una mica, ja preocupava Antonio Asensio el 1978. Però llavors li van faltar, ens van faltar, mitjans i ajudes per materialitzar-ho, i l'edició madrilenya d'ELPERIÓDICO va acabar desintegrant-se en aquells convulsos anys en què naixien i morien tantes capçaleres de premsa.

Però que quedi per a la història que Antonio va fer un diagnòstic encertat sobre el que feia falta, no es va quedar de braços plegats i ho va intentar. I ho va tornar a intentar després, quan va estar al capdavant d'Antena3TV, que en la seva etapa va ser, amb diferència, la televisió estatal amb més presència de professionals i idees catalanes que ha tingut mai Espanya. Van haver de fer moltes trampes indignes per forçar-lo a deixar-la, dit sigui de passada.

Els he parlat d'aquestes complicitats i d'Antonio Asensio perquè és tot el que desitjava subratllar aquesta nit.

I ja està. Pel que els he dit, torno a corregir amablement els qui creuen que les coses valuoses poden ser individuals.

L'únic individual, personal i intransferible d'aquesta nit és el meu agraïment al jurat per unir formalment el meu nom al d'Antonio Asensio a través d'aquest premi.

Un servei públic

Així mateix, el meu agraïment a tots els periodistes que en un moment o altre han compartit o comparteixen amb mi la idea que la nostra professió és essencialment un servei públic, fins i tot quan s'exerceix des dels mitjans privats.

També, el meu agraïment a tots vostès, als aquí reunits al Palau. Perquè detecto aquí, ho dic sincerament, sense cap retòrica, això que m'agrada: molta complicitat.

Una complicitat molt general. Perquè jo, que no sóc particularment monàrquic, crec que inclou els representants d'aquesta Casa Reial que ha demostrat que aposta per les llibertats i per la pluralitat.

Que inclou els representants polítics que ens acompanyen, que han estat elegits per administrar la nostra convivència i, en particular, a ells, els que

ens governen ara, per corregir les desigualtats que crea la llibertat de mercat.

Una complicitat que inclou la família Asensio i l'entorn d'aquest EL PERIÓDICO que porto al cor.

La llibertat somiada

I crec que inclou, així mateix, la complicitat, la majoria de tots vostès, senyores i senyors, amb qui comparteixo aquests temps complexos que, no obstant, malgrat els malastrucs, malgrat el que es digui des dels diaris o les ràdios catastrofistes, o des de la política partidista, són anys amb una bona dosi de la llibertat, el progrés i la convivència que jo somiava per al meu país quan els estudiants de París, que llavors eren els meus iguals, el maig del 68, encara que ara no estigui de moda dir-ho, buscaven amb tota la raó del món les platges que els homes i les dones poden trobar sota les llambordes si els integrismes de la política, de les religions i del periodisme afluixen una mica i els deixen viure d'una vegada amb dignitat i amb llibertat.